

כבוד שופט בית משפט השלום ירון גת – ראיון מצולם

עורכי הראיון: סא"ל מתן סולומש (פרקליט איו"ש), סגן גפן שפיצר (תובעת צבאית) וסגן אור יהל (תובע צבאי)

ביום 24 במרץ 2022 נערך ראיון מצולם עם כבוד שופט בית המשפט השלום במחוז תל אביב

סרן (במיל") ירון גת.

להלן עיקרי הדברים אשר עלו בראיון.

רקע אישי ומסלול השירות של השופט ירון גת

כבוד השופט ירון גת נולד בעיר בת ים, ולאחר כשנתיים עבר עם משפחתו לגבעתיים, שם התגורר עד לגיוסו לצבא. ירון הוא בן שכול. אביו שירת כקצין בחיל האוויר כמהנדס אלקטרוניקה. האב נפטר במהלך שירותו הצבאי, כאשר ירון היה פעוט. המוות הטראגי השפיע על ירון וחשף אותו כבר בגיל צעיר לעולם הצבאי. במהלך לימודיו בתיכון מצא עניין רב באומנות הדיבייט והפגין כישורי ביטוי גבוהים בכתב ובעל-פה לצד לימודיו במגמה הריאלית.

בשנת 1994 החל את לימודיו לתואר במשפטים באוניברסיטת תל אביב במסגרת העתודה האקדמית. בתקופת הלימודים הפגין גת גישה משפטית ביקורתית, שאיתגרה תפיסות מקובלות וביקשה לקדם זכויות אדם וצדק. על רקע זה, אין זה מפתיע שבשנת 1998, עם סיום לימודיו האקדמיים והשלמת קורס הקצינים וההשלמה החילית, שובץ ירון כסנגור בסנגוריה הצבאית. ירון שירת "בבית הירוק" שביפו, תחילה בסנגוריה במחוז מטכ"ל ולאחר מכן עבר לסנגוריה במחוז חיל האוויר.

השופט גת (מימין) לצד עמיתיו במהלך קורס הקמ"שים, שנת 1998

את הכניסה לתפקידו הראשון מתאר השופט גת כ"קפיצה ישירות למים הכי עמוקים". הוא מספר כי כבר מתחילת הדרך הופקדו בידיו תיקים והוא נדרש לייצג לקוחות בפני בתי הדין הצבאיים. הוא התאהב במלאכת הסנגוריה, שהתיישבה עם גישתו המשפטית והערכית.

עוד במהלך שירותו הצבאי החל ללמוד קרימינולוגיה באוניברסיטה העברית במסגרת מסלול ישיר לדוקטורט, והיה אמור להמשיך בקריירה אקדמית עם סיום השירות הצבאי. בשנה שלאחר שחרורו התגורר בירושלים ובמקביל שימש כעוזר הוראה באוניברסיטה. עם זאת, החיים האישיים והמקצועיים הובילו אותו למסלול אחר, הוא פגש בבת זוגו, לימים אשתו, ועבר למרכז הארץ. במקביל, החליט לשוב לעשייה פרקטית ולכן החל לעבוד בסנגוריה הציבורית, שם פגש בעולם פילי סנגוריאלי רחב מזה מהקיים בצבא. בהמשך, החל לייצג נאשמים גם כסנגור פרטי, ולאחר מכן השתלב כעו"ד בכיר במשרד עורכי הדין של פרופ' קנת מן ופרופ' דוד ליבאי.

במהלך שנותיו כסנגור במשרד פרטי התחדדה בו ההבנה כי הוא מעוניין להיות בעמדה בה יוכל להכריע ולקבל החלטות שלטעמו מבטאות משפט צדק. בהמשך לכך, בשנת 2012 התמנה לשופט בבית משפט השלום בתל אביב, שם הוא מכהן עד היום.

פרשות מרכזיות במהלך שירותו של כבוד השופט גת

במהלך הראיון, סיפר השופט גת על פרשה מרכזית אותה ליווה במסגרת שירותו בסנגוריה הצבאית, אשר זכורה לו עד היום. מדובר היה בפרשה חמורה בה הואשמו שני נגדים בקבע במכירת תחמושת לתושבים פלסטינים בשטחים. על פי כתב האישום, הם ניצלו את תפקידיהם ואת גישתם לתחמושת כדי לגנוב נשק מהבסיסים ולמוכרו לפלסטינים. התיק נחקר על ידי היחידה לחקירות מיוחדות של מצ"ח (ימל"ם) ויוחסה לו חשיבות רבה. גת, יחד עם סנגורים אחרים, ליווה את הנאשמים עוד משלב המעצר.

התיק היה מורכב ומאתגר במספר היבטים, זכורה לו במיוחד סוגיה שקשורה לחומרי חקירה, שהלקח שלמד ממנה מלווה אותו עד היום. באותה פרשה, הנאשמים טענו לאורך כל הדרך כי נערך ביניהם עימות במהלך החקירה, כתרגיל חקירה. עם זאת, לא היה לכך תיעוד כלשהו בחומר החקירה. כשפנו הסנגורים ליחידה החוקרת בבקשה לקבל את החומר המצולם, נענו שלא הייתה פעולת חקירה כזו. הנאשמים דבקו בגרסתם ולכן הגישה הסנגוריה בקשה לבית הדין, בעקבותיה התייצבו התובע והקצין האחראי על החקירה בימל"ם והצהירו בפני בית הדין כי לא נערך עימות. אבל אז חלה תפנית מפתיעה.

יום אחד, צפה גת בקלטות וידאו של כל החקירות. היה לגת ברור כי בתיק כה מורכב, יש להפוך כל אבן ולבחון בעיון את כלל חומר החקירה, ללא יוצא מן הכלל. במשך יום שלם צפה בהקלטות. בצפייה באחת הקלטות האחרונות, הגיע גת למה שנראה כסוף הקלטת (אותו "שלג" שסימן את סיום ההקלטה). אך גת, מתוך אותה תפיסה של יסודיות והעמקה, המתין עד שהקלטת תגיע לקיצה במכשיר הוידאו. אז התברר, שלאחר מספר דקות של "שלג", מצוי תיעוד מצולם נוסף של תרגיל חקירה, שמהותו עימות לא מתוכנן בין הנאשמים, בדיוק כפי שהנאשמים טענו לאורך כל

הדרך. בתרגיל החקירה היה חומר רלוונטי להגנת הנאשמים. הגילוי המפתיע עורר גלים, ואפשר להגנה להגיע להסדרי טיעון מקלים עם הנאשמים. היה זה שיעור יקר ערך עבור השופט גת, שמלווה אותו עד היום, והוא שאסור לוותר על לימוד מעמיק וביקורתי של כלל חומרי החקירה הגולמיים, וכי נכון תמיד לאתגר ולהטיל ספק.

הווי היחידה והשינויים והתמורות שחלו בפרקליטות הצבאית

תקופת שירותו של השופט גת הייתה בימי האינתיפדה השניה. היו אז אירועים אלימים גם בתוך הארץ, ואף ביפו. "הבית הירוק" חווה הפגנות וגם מטחי אבנים שהושלכו לעבר המקום, ולתקופה מסוימת היו צריכים התובעים לעשות תורנויות של שמירות, בבסיס שלא ערוך ללינה כלל, ולהיות אחראים על כיתת כוננות. זה היה בתקופת חגים והיו תורנויות ממושכות. השופט גת מתאר בריאיון כיצד מספר פעמים בהם נאלץ לשמור במשך ימים ארוכים, הגיעו חברים לארח לו חברה. השופט מתאר זאת כמעין "אחוות לוחמים" שהוא מוקיר עד היום.

השופט גת שירת את כל שירותו הצבאי בסנגוריה הצבאית. אחת הסיבות המרכזיות לכך הייתה הגאווה היחידתית והתפיסה של המחלקה כ"לוחמת צדק". השופט גת מתאר הווי של הפריה הדדית משפטית, סיעור מוחות משפטי, ניתוח סוגיות תיאורטיות ועיסוק מעמיק במשפט מהותי ודיוני. באותה תקופה הייתה נטייה להישאר תקופה ממושכת באותו תפקיד, לעתים אף לאורך כל השירות. זאת, בניגוד למצב כיום, בו מקובל לעבור בין תפקידים שונים. נורמה זו הובילה בראיית השופט גת להתפתחות "גאוות יחידה" פנים מחלקתית.

תפיסת תפקיד הסנגור הצבאי הייתה מאוד אידאולוגית ומלוכדת ובבסיסה האמונה שהעשייה משפרת את מערכת המשפט הצבאי בכלל, בין אם מדובר בפסיקה שמקפידה על זכויות נאשמים ועצורים או בג"ץ המשווה את משך המעצר של עצורים בצבא ומחוצה לו. השופט גת מסביר כי הייתה הבנה רחבה של החשיבות המערכתית של פעולת הסנגור הצבאי, אף אם לכאורה טען נגד התביעה הצבאית, והייתה הבנה שזה תורם לטיוב הפרקליטות הצבאית כולה כיחידה.

צוות המראיינים והשופט גת בעת ביצוע הראיון

מסר לקציני הפרקליטות הצבאית בהווה

לקראת סיום הראיון, שאלנו את השופט גת, האם יש מסר שירצה להעביר לקצינים הצעירים ביחידה. הוא השיב כי בשירות הצבאי בכלל ובסנגוריה הצבאית בפרט למד את החשיבות של עבודה מקצועית ויסודית מאוד, לרדת תמיד לפרטי הפרטים, שם נמצאות התשובות, ולצד זאת להקפיד לבחון את התמונה הרחבה. בנוסף, ביקש למסור לקציני הפרקליטות הצבאית כי משירותו שלו לקח את "חובת ההתייעצות" - בכל פעם שאינו בטוח בנוגע לסוגיה מסוימת בתפקידו כשופט, הוא מקפיד להתייעץ עם עמיתים. למרות שהחלטה הסופית היא של כל משפטן, ההבנה שתמיד יש להתייעץ עם עמיתים היא הבנה חשובה שמלווה אותו עד היום משירותו הצבאי.

אנו מודים לכבוד השופט ירון גת על הזמן שהקדיש לנו ועל תובנותיו מאירות העיניים שהוסיפו לידיעותינו על ההיסטוריה של היחידה.